

LES CIRCUMSTÀNCIES

El nostre lema és:

Catalunya
Liberalisme
Democràcia
República

DEGÀ DELS DIARIS REPUBLICANS DE LA PENÍNSULA.—PORTAVEU D'ACCIÓ CATALANA

REDACCIÓ: VILÀ, 12.—IMPRESA I ADMINISTRACIÓ: RAVAL BAIX DE JESUS, 22

REUS, DIMARTS 29 D'ABRIL DE 1930

FRANQUEIG CONCERTAT

Un manifest assenyalable

D'ençà de la caiguda de la dictadura, l'afany de definició ha produït a Catalunya com una pluja de manifestos. Ells han palesat l'existència de molts matissos polítics i han fet veure el lloable interès de molta gent de recitar una afirmació, que va semblant el comú denominador — cosa, d'altra banda, ben natural — dels catalans de debò. En aquests manifestos, però, parlen els homes d'avui, els que ja són en edat d'ostentar drets polítics i fins s'hi aventuren aquells altres que, sortits no fa pas massa de l'adolescència, pugem per emprendre la primera volada per sobre el camp de la política.

Això, per tant, comporta un interès actual, al qual ningú no pot assegurar transcendències futures. El moment que estem travessant il·lusió a algú, però no a tothom. La generalitat de la gent no pot creure que ara estiguem en el punt de partida de l'apoteosi. Està bé que sapiguem l'actitud de cadascú i els motius que l'han impulsada. Millor que les actituds avui preponderants menessin a l'èxit, però, tot adoptant-les, és bo de no fiar massa en llur eficàcia absoluta. Cap moment, cap actitud no es pot dir que, políticament, hagin estat les millors fins que no han desclosos el final que perseguïen.

Hi ha gent que, sense fer prou esment d'això, foren una confiança il·limitada en un moment, en una actitud, fins en un home i, creient-los panacea de llurs aspiracions, s'hi engresquen en un grau tan alt, que la decepció que els produeix la fallida de llurs esperances cegues els torna exèptics per tota la vida i els submergeix en la massa inconscient dels neutrals. I l'assoliment d'un ideal mai no pot ésser obra d'una generació ni de dues. Aquelles que en presencien hores abrindades, moltes vegades no són les més sortoses. El triomf ve en instants de gran saturació i després d'haver passat per llargs temps, amb alternatives feliçs i somertes. En el triomf, però, han col·laborat des dels precursors fins als soldats dels darrers dies.

Cal pensar, doncs, tant en el moment present com en el futur. I potser més en el futur — dipòsit d'esperances — que en els dies que corren — feixucs de realitats no massa clares. Per això trobo que és una cosa a remarcar el manifest que l'agrupació "Palestra" ha llençat fa poc. És dirigit als joves, amb el lloable intent de crear-los una fortitud física i moral. Se'ls demana només un previ amor a Catalunya. Avui aquest amor — guany sobre les generacions passades — és a l'ambient i, per tant, molts joves poden respondre a la crida. Ahir no hi havia prou saturació i calia potser el nom de la nostra terra als cors. Ara, que ja és en molts, cal que posem un mínim de coneixements perquè allí que és cordial, poguem explicar-nos-ho en tots els aspectes i, més que res, cal al nostre poble l'adquisició d'un temps i una fortitud que es puguin enfrontar al nostre individualisme de catalans i al nostre impressionisme de meridionals, tares nocives. És completament necessari, encara, que una preparació física ens armi per a qualsevulla eventualitat.

Les gentes que han vist transcórrer molts anys és difícil que reaccionin contra aquestes tares que, col·lectivament, ens maculen. Però l'avenir està en les noves promocions. En llurs mans estan depositats els destins de la pàtria. Si volem per ella la realització d'unes aspiracions caríssimes, cal canviar el nostre poble, cal que els catalans futurs siguin més forts, més dignes i més audaços que els actuals.

Tot el que es faci per aconseguir aquesta finalitat és assenyalable i s'ha d'encoratjar. Recollim, doncs, el manifest de "Palestra" i recomanem-lo sobretot, als homes de les joves promocions. Per ells va la intenció que l'ha fet possible, però els altres també caldria que hi aportessin el calor de llur entusiasme.

J. SANTASUSAGNA

Els intel·lectuals castellans

No hi ha dubte que la vinguda dels intel·lectuals castellans en terres catalanes, va promoure un cert rebombori, dies passats. Es va veure molt d'entusiasme des de les escriptures i les màquines d'escriure a les planes de la premsa, i les cordes bucals dels diversos oradors, els uns amb àpats de rigorós smoking, i els altres en plenes vestimentes oficials, varen vibrar amb entusiasme, aparentment almenys, foll i bé; tot això fa molt bonic i fins a cert punt ens sentirem transportats dins la torrentada d'entusiasme. Conviure uns moments amb una gent tan simpàtica, i que sembla comprenen tan fonamentalment els problemes de les nostres llibertats i materials — a complir una certa veneració vers ells. Els dies, però, gavalquen i, en

llur cursa, deixen una estela variable de sentiments. Aquests homes, literats, els uns, homes de carreres liberals, els altres, ens varen donar en tot moment proves palpables d'uns ideals republicans, és cert, però fins ara, s'ha preocupat algú d'escatir si aquests ideals porten enganxats l'etiqueta d'un unitarisme els efectes del qual seran pels catalans els mateixos que un règim dinàstic? Nosaltres voldríem creure que els intel·lectuals castellans, tan admirables, diuen lleialment el seu pensar en manifestar la comprensió absoluta del nostre problema. Però aquell "no separatisme" de Fernando de los Ríos no és cosa d'estar alerta per qualsevol vasallatge disfressat?

Els catalans tenien motius sobrats per a posar-nos sempre en una actitud d'aguait. Aquests castellans podrien pretendre, amb les seves emmelades manifestacions, de cercar el nostre suport i una vegada aconseguit, menar-nos sota

V A R I A

A la Lliga hi cap tothom. El que passa és que la gent no es deixa temptar per aquesta generositat acollidora. Especialment a Reus.

La Lliga, malgrat la seva insignificantia com a partit local, juga, sovint, un gran paper en el nostre món polític. Llavors, però, succeeix que els seus homes representatius — que ho són forçosament tots perquè la insuficiència del nombre no permet establir categories — s'han de multiplicar per donar l'abast i amb tot i llur bona voluntat no els és possible atendre els compromisos que els crea el fet de gaudir d'una situació preponderant.

Nosaltres ens imaginem el tràngol que hauran passat aquests dies. La distinció que S. M. els feu en ordenar realment que un dels seus més destacats valors exercís la primera magistratura de la ciutat, comporta una sèrie de reunions d'indole diversa, de canvis d'impressions, de visites i viatges, que n'hi ha per esgotar físicament un gimnasta.

Per això quan diumenge, a Montblanch, un funcionari d'aquell Ajuntament ens digué que el nostre distingit amic doctor Magrinyà havia d'assistir a les festes d'homenatge a Prat de la Riba, com a diputat provincial i en representació del senyor President de la Diputació de Tarragona, començarem a patir. Farà tard!, ens deiem. Als nostres amics regionalistes tot els ve alhora i precisament en uns moments transcendents, de mort o vida, la presència del doctor està indicadíssima. Els planyèrem sincerament; tan enfeïnats a Reus, sense ningú que els ajudi i encara haver de prescindir d'un element de consulta. Com més hi pensàvem més difícil veïem que el doctor arribés a temps. Amb tot, el cor ens deia que una hora o altra vindria.

Començà la festa. S'organitzà la comitiva i la Diputació de Tarragona no estava representada. Es restituí al seu lloc primitiu la làpida que dona el nom del primer President a la plaça principal del

poble i el doctor sense arribar i nosaltres vingà a patir per ell, pels altres, per la Diputació i per Montblanch.

De Girona vingueren dos diputats. Barcelona, malgrat donar-nos gat per llebre puix que en substitució del senyor Maluquer i Viladot vingué el senyor Vallès i Pujals, també estava representada. Tarragona continuava absent.

I arribà el moment solemne dels discursos. Parlaren, després de l'alcalde, els representants de les Diputacions de Barcelona i Girona, com també hauria hagut de parlar el senyor Magrinyà. Nosaltres ja ens resignàrem de bon grat a no sentir el seu llarg discurs. Comprehenguérem, no obstant, que a les autoritats i al poble els contrariava vivament l'absència del representant de la Diputació tarragonina.

Restava encara una esperança: l'apat de germanor. Però es veu que quan s'està de tràfic no s'arriba ni als àpats. La nostra desolació anava en augment.

A la tarda hi hagué una conferència a càrrec de l'Estelric, vingut expressament de Ginebra. Potser encara... Què sap!

Quan la conferència anava a les acaballes i havíem perdut definitivament tota esperança, una remor de l'auditori imposant silenci a uns que entraven apressadament ens feu girar vers els darrers rengles de butaques. I poguérem constatar amb joia immensa que el cor no ens havia enganyat.

Era ell! Millor dit: eren ells! per a satisfacció dels organitzadors no solament vingué, encara que tard, el diputat que esperaven. Acabava d'arribar la Lliga en persona.

Afortunadament, malgrat la nombrosa concurrència, havien restat buides tres o quatre butaques. Aquesta felicitat circumstància permeté que l'esmentat partit reusenc en massa, pogués aplaudir el darrer paràgraf de la conferència, còmodament instal·lat.

A Montblanch

FESTES D'HOMENATGE A PRAT DE LA RIBA

Diumenge passat, a la duca vila de Montblanch, tingueren lloc les festes organitzades per aquell Ajuntament per tal d'honorar la memòria d'Enric Prat de la Riba.

Un Ajuntament popular acordà donar el nom del primer President de la Mancomunitat de Catalunya a la plaça major del poble. L'Ajuntament de la dictadura cregué oportú substituir el nom gloriós del Gran Català pel de "Constitució" precisament quan la constitució de l'Estat era escarnida i vulnerada per un règim de força. L'Ajuntament de la dictadura, però, no es vegé amb cor de destruir la plaça ni d'arreconar-la. Es limità a canviar-la de lloc portant-la a un altre indret de la vila.

El diumenge tingué lloc la restitució de la làpida al seu lloc primitiu. L'Ajuntament de Mont-

JOVENTUTS CATALANES

Durant la dictadura, i després de la mateixa, una de les coses que ha preocupat fonamentalment als homes polítics ha estat saber com es revelarien els ideals en les joventuts. No podem negar que aquesta preocupació estava plena de lògica, car set anys de comprimir-se els ideals, significaven una incògnita força interessant de desferir.

D'aquí que hom es preguntés sovint, on va la joventut? El senyor Lluís Nicolau d'Olwer, en l'oració civil que pronuncià en l'acte de la inauguració de l'estatge social d'Acció Catalana a Barcelona, digué que la joventut, l'opinió de la qual tothom es dalia per a conèixer, es decantava a Acció Catalana, tal com ells havien previst. "Hi ha amb nosaltres aquella joventut que ha vingut a la vida política durant els anys de dictadura" — ha dit.

Certament, Acció Catalana, pot parlar així. Ara que potser caldria escatir si són les joventuts que han virat vers Acció Catalana, o bé si aquesta ha anat vers les joventuts. Tantseval. El que és interessant és remarcar la compenetració.

En Jaume Bofill i Mates durant la mateixa vetllada inaugural, en altre parlament, ple del seu lirisme tan reeixit al·ludí les ensenyances que els joves moltes vegades donen als vells. Significa — al nostre entendre — que els vells, han de deixar-se portar en mantà ocasió per les joventuts reflexives.

Acció Catalana s'ha fet càrrec de l'anhel de les joves promocions i ha sabut recollir-lo en el seu ideari. Si primíem, potser trobaríem que les joventuts s'han sentit identifiades precisament amb Acció Catalana, perquè hi han trobat traslluïda la seva pròpia espiritualitat.

Calia, sí, recollir el sentiment catalaníssim de les joventuts. Convenia refermar en un ideari els anhels de liberalisme i democràcia, que sostenen les joves promocions.

Esdevenia d'una urgència controlada recollir el sentiment de República que havia pres forma en les joventuts, tant obreres com inte-

GLOSSA

Actuals. Resultaria feina nulla presentar vells tòpics a les joventuts, quan aquestes s'han trobat interpretades tan justament.

Doncs bé; aquest fou de joventut que arreu es manifesta és pre- cis tenir-lo en compte. Els vells partits que vulguin tornar al combat, cal que comptin amb la força de les joventuts, i, sobretot, amb l'ideal d'aquestes. Cal que gent jove sostingui la bandera, perquè tingui més resistència el braç que l'aixequi. Acció Catalana, el mateix si s'ha costat a les joventuts, com si aquestes s'han sumat a ella, compta avui amb les joventuts catalanes. Aquella joventut de cabells grisos i aquella joventut suara arribada a la vida política. I, sense el seu concurs, sense l'empenta del seu ideal, no podrà actuar cap partit polític.

Cal, però, assegurar-se el concurs d'aquestes joventuts, en la integritat de les actuacions. Aquestes joventuts catalanes, netes de peccat, arborades d'ideals nobilíssims no acceptarien mai res que significués la més petita ombra als seus ideals. Les joventuts catalanes ho són tot avui, en el ressorgir gloriós de Catalunya. Però, elles, mantindran sempre llur ideal pur. S'han format en temps d'abstinència, i la seva ànima pura, mai no s'avingdrà a promiscuar. Això han de tenir-ho present els homes que vulguin comptar amb les joventuts catalanes. La puresa dels seus ideals, no permet de tolerar impureses als homes que vulguin interpretar-les.

"Abans de fer política — ha escrit Bofill i Mates a les pàgines de "La Publicitat" — cal crear escoles i catalanitzar viles i pobles". Les joventuts catalanes no senten la necessitat de discutir sobre una acta de Diputat, o bé de mantenir unes tinències d'Alcaldia. Hi ha coses més urgents a fer. Cal enfortir-nos interiorment, abans.

Acció Catalana, s'ha emportat l'adhesió de les joventuts, perquè, el seu programa i els seus homes, són, avui, la garantia màxima.

J. BANUS I SANS

blanch, volgué donar a l'acte la màxima solemnitat i convidà les quatre Diputacions catalanes.

S'organitzà la comitiva en la que figuraven les representacions foranes entre les quals recordem les del Centre de Lectura, Acció Catalana, i Foment Nacionalista Republicà, de Reus. Seguien els representants de les Diputacions de Barcelona i Girona i l'Ajuntament en corporació.

La làpida amb el nom de Prat de la Riba, fou reposada entre els aplaudiments de la multitud i als acords de "La Santa Espina", interpretada per la Cobla Catalunya, de Reus. El moment fou de gran emoció.

Pronunciaren discursos allusius a l'acte l'Alcalde de Montblanch, el senyor Vallès i Pujals, el senyor Jordà, de la Diputació de Girona, el senyor Miró, en representació

dels pobles de la Conca, i el senyor Talavera per l'Ajuntament. Foren tots molt aplaudits.

La Cobla Catalunya donà una audiència de sardanes que puntejaren bon nombre de balladors.

A la una se celebrà un àpat de germanor al cafè d'En Badó, al qual assistiren un centenar de catalans. Ocuparen la presidència els senyors Vallès i Pujals, el senyor de Montblanch, senyors Jordà i Miró, li de Girona, Font de Rubinat, de Reus, Ventosa, de Tarragona, Selva, de Valls i Talavera, de Montblanch.

A l'hora del xampany feren ús de la paraula l'alcalde, i els senyors Font de Rubinat, que pronuncià un discurs vibrant, com a seu; Ventosa, Selva i Vallès i Pujals, qui resumí els discursos.

Més tard, al teatre de l'Orfeó Montblanquí, donà una conferèn-

Teatre Fortuny

AVUI DIMARTS, a les 10 de la nit.—Estrena de la comèdia amb 3 actes, de l'ex diputat a Corts Marcellí Domingo

=: Juan sin tierra =:

amb assistència de l'autor. - Magnífica presentació.
—Dijous, 1 de Maig, LA CANÇÓ DE LA PUNTAIRE.

cia sobre l'obra de Prat de la Riba el senyor Joan Estelric, director de la F. B. M.

A la nit es representà "Terra Baixa".

Ens plau felicitar l'Ajuntament de Montblanch per l'èxit de la diada, ben digne de la memòria d'aquell gran polític que fou el senyor ordenador de Catalunya.

LA HISTÒRIA

La Història, aquesta sèrie ordenada de fets i actes de la vida del món i dels pobles, a voltes jo me l'he representada en la imaginació per la figura d'una respectable matrona, suau, amable, sanitària, en els ulls de la qual hi he copsat, infinites vegades, la serenitat que té per totes les coses, per tots els pensaments, per totes les idees... I gairebé, sens voler, l'he agermanada amb aquella altra matrona nomenada Justícia, no menys noble, no menys respectable, però molt més vituperada i escarnida per les arbitrarietats i ingrituds dels homes justiciers i no justiciers.

Llavors m'he adonat que el patrimoni de la primera és quelcom que no poden fer els homes-contrastant amb el de la segona que, la major part de les vegades, és obra no premeditada del moment m'he adonat de què per a fer-se'l, per a procurar-se'l, aquest patrimoni, l'ha tingut de passar pel fi sedàs dels dies, dels anys i fins dels segles... I llavors, també, satisfet i enorgullit, m'he enamorat de la seva obra, clara, sòlida, forta i vigorosa, i he vist que aquesta sí que no la poden enderrocar els homes.

La Història és, doncs, arbre mil·lari, ufanós, verdegant, que nodreix el temps i que cobricela amorosament la humanitat; i que els fruits del qual els més diversos i variats, tenen sentor d'eternitat i s'ofereixen gentíliment, madurs i succulents, a l'abast de la ma de tothom.

Tots els pobles tenen Història, ja sigui gran o petita, més o menys noble i brillant; un poble sense Història, o és un poble naixent o és un cadàver. Si us dic que els pobles deuen reconèixer-se per la seva Història, tot i no dient-vos res nou, us diré una gran veritat.

La Història pot oferir-nos en múltiples circumstàncies, un ajut i apoi molt estimables, i gairebé imprescindibles. Guaitant-la amb una ampla visió, hi trobarem ocasions idèntiques o semblants a les nostres. En poder-nos enmullar, i altres, també, que podem detestar per no caure en vicis lamentables i corruptibles.

Algunn cops, jo m'he endinsat com en un bosc extens, pròdig en vegetació, per les planes d'algun llibre de la nostra Història, i m'ha plagut el perdre-m'hi per després saber-me trobar. M'he vist transportat espiritualment i he sentit les mateixes inquietuds i anhels, sofrències i goigs dels nostres avantpassats.

Quina compenetració més admirable i harmoniosa!

Nosaltres vivim en la Història i ella viu en nosaltres.

La Història desfà tot malentès, tota ficció; depurat, construeix i destrueix, aixeca ídols i n'enfonsa, ella és prou per enderrocar en poc temps, tots els alts prestígitis que s'han volgut bastir en uns anys, exclusivament per ella, i a espalles d'ella, dels costums i de la tradició.

ENRÍC VERNET GRAU

La Política

ASSEMBLEA REPUBLICANA A TARRAGONA

Corresponent a la crida feta pel «Centre Republicà Democràtic Federal» de Tarragona, el diumenge a la tarda acudiren al lloc prèviament designat, representants de la immensa majoria d'organismes esquerrans de la província per tal d'aplegar-se en assemblea i pactar el front únic.

La sala de la Cooperativa restà plena de gom a gom. Les files devanteres les ocupaven el delegats i la resta dels seients llurs acompanyants. També assistí a l'assemblea l'ex diputat Sr. Marcellí Domingo, que havia donat al matí, una interessant conferència al Teatre Tarragona.

Obert l'acte, el Sr. Galès, en nom de la Comissió organitzadora, posà de manifest la finalitat que es persegueix i la necessitat que totes les forces republicanes de la província s'apleguin formant un front únic.

Després d'agrair l'assistència a tots els presents diu que la seva tasca com a organitzadors de l'acte, es finida, i que a la assemblea li pertoca de determinar qui ha de presidir-la, més per a guanyar temps, la mateixa Comissió proposa els senyors que deuen ocupar la presidència, els quals son acceptat per unanimitat, treballant-se en primer terme el representant d'Acció Catalana doctor Josep Briansó, però presideix el Sr. Pallejà, que es diu li pertany per privilegi dels anys.

Després de discutir-se llargament la forma de portar a bon terme la unió de tots els republicans de la província, feren ús de la paraula, entre altres, els senyors Galès, Lloret, Nogués, de Tarragona; Jordana, Loperena, Punyed, de Reus; Bladern, de Guaiamets, etc.

Per tal de redactar la proposició que concretés el pensament exposat pels senyors Punyed, Loperena i Nogués, va suspendre's per uns moments la reunió. Represa l'assemblea, es donà lectura a la proposta la qual, comprèn tres punts: designar la Comissió interina, formada per la mesa que presideix i auxiliada de tots quants elements estimin necessaris, per a recabar l'adhesió de tots els nuclis republicans de la província; determinar les ponències convenients perquè sigui un fet la unió de totes les esquerres de les comarques tarragonines; i convocar la segona assemblea, que tindrà lloc a Reus, per tal de discutir, modificar i, en últim terme, aprovar aquells punts bàsics de l'entesa republicana provincial. La proposició llegida s'aprovà per unanimitat. Foren també aprovades per unanimitat dues propostes més presentades pels representants del «Centre Republicà d'Acció Catalana» i «Casa del Poble», de Reus.

La proposició presentada pels nostres representants, diu: «La Assemblea Republicana reunida a Tarragona el dia d'avui declara consubstancials els problemes de la implantació de la República espanyola i el reconeixement de la personalitat de Catalunya i de les diferents modalitats nacionals de la Península.» A precés de la Assemblea intervé el senyor Marcellí Domingo, el qual pronuncia un discurs eloqüentíssim aplaudint la iniciativa de la unió republicana, demostrant la necessitat de què es

portí a bon terme i parlant de la responsabilitat dels republicans en el present moment històric.

Tot seguit es dona per acabat l'acte.

EL SARGENT DASCA EN LLIBERTAD

Ahir fou posat en llibertat Joan Dasca, sargent de complement que restava enjuncionat amb el procés pel arrencament de les escarapeles de les boines d'uniforme.

En contestació al telegrama que l'Alcaldia cursà al Capità General, fou rebut el següent despatx, dirigit a l'Alcaldia:

«Artículo 4.º Real Decreto indulto 14 actual determina que su aplicación ha de regularse por disposiciones dictadas por Ministerios respectivos. Causa instruida contra sargento Dasca y consiguiente libertad este no pueden eludir trámites determinados R. O. Ministerio Guerra 16 actual a que se sujetan por igual todos los afectados por beneficios indulto activándose no obstante en lo posible su resolución cumplimentándose así mencionadas disposiciones, contesto su telegrama ayer.»

En virtut del mateix, el senyor Alcalde, cursà aquest telegrama:

«Madrid. — Alcalde a Excmo. Ministro Ejército. — Por causa seguida contra sargento Dasca incluida en indulto 14 actual continua detenido en prisión Cuartel esta plaza. En nombre propio y del Ayuntamiento y presidentes todas las sociedades culturales económicas, políticas y recreativas ruego encarecidamente a V. E. inmediata libertad.»

Laconferència del doctor Trabal al Centre de Lectura

El prop passat diumenge, a les 12 del migdia donà una conferència a la sala d'actes de la nostra primera entitat cultural el Dr. Trabal, president de la Confederació Espanyola d'Atletisme sobre el tema «L'esport i l'educació cívica de la joventut».

Aquesta conferència ha estat la primera d'un cicle que organitza el Reus Atlético Club per tal de propagar l'Atletisme.

Davant un públic molt nombros desenrotllà el conferenciant el tema, del qual, pel poc lloc disponible, donarem els punts més interessants.

En l'actualitat, l'esport no està comprès per tots els governs i de les persones que tenen els deures d'orientar a les joventuts.

Anglaterra té l'esport com un dels seus punts més importants, tant en política com en educació. Diu que l'esport augmenta el patriotisme, degut a l'esperit que posen els esportius en les lluites i a què se sacrifiquen per un ideal.

Posa per exemple l'unio material del cos i l'ànima fins a la mort, demostrant per tant, que la cultura física i cultura intel·lectual van sempre unides.

Citá que, per arribar a la xifra d'un record del món, l'atleta no té que produir-se sempre en esforç continu, malgastant les energies; l'esport no té altra finalitat ue augmentar aquestes energies, per a arribar-hi gradualment i per mitjà d'una superació d'aquestes energies digestives i respiratòries.

En la política, la influència de l'esport és molt important, ja que dona un estat de força que avui dia no existeix i, per tant, el poble, en trobar-se físicament en condicions molt fortes, no podria tolerar el que dissortadament ha passat a la nostra pàtria.

Acabà la conferència amb paraules al·lusionatives a la importància del Centre de Lectura, i que ell creia que es preocuparien més de la pràctica de l'esport per augmentar les energies de la joventut d'ara.

Fou llargament aplaudit.
PERE CARTANYA ALEU.

De Societat

Ahir al Camarin del Santuari de Nostra Senyora de Misericòrdia tingué lloc l'enllaç matrimonial del nostre amic senyor Ramón Grifoll i Payarols amb la senyoreta Ketly Oliva Marimón.

Beneí la unió el Rnd. Josep Benaiges.

Els nuvis invitaren als assistents a l'acte amb un àpat a l'Hotel de Londres.

Entre els familiars i invitats recordem; senyores Oliva, Grifoll, Cudós, Payarols, Magda Oliva, Magda Marimón, Vallés, Vidua Gras, Ornos, Simó, Fontrodona, Massó, Ferrater; senyorettes, Rosa Salvat, Josefina Grau, Magda Folch, Mercè Bergner, Maria Codina, Toneta Pujol, Magda Montagut, Cori Gasull, Rosa Gras, Carme Bartuli, Pepeta Rius, Cori Cortina, Maria Cruz Cudós, i senyors Ramon Grifoll, Miquel Oliva, Pau Casas, Rafel Cudós, Joan Marimón, M. Oliva Marimón, Joan Vallés, Pau Ornos, Andreu Fontrodona, Josep Sanjuan, Amadeu Ferrater, Josep Simó, Marc Massó, Antoni Grifoll, Tomàs Miarnau, Alexandre Puig, Josep Castellà, Josep A. Micheo, Francesc Montagut, Josep Ripoll, Ramon Jordana, Miquel Gras, Josep M.º Casas, Esteve Marcó, Pasqual Ripoll, Josep Salvat i Joan Cochs.

El novell matrimoni empenyé el viatge de noces per les principals capitals espanyoles i estrangeres.

La nostra enhorabona.

JOHNNY.

Saló KURSAAL

Magne programa per avui nit i demà tarda i nit

Novetat... a les sessions d'avui nit i demà tarda, alternant amb l'aplaudid Quartet se radiaran una escollida i selecta col·lecció de plaques fonogràfiques, amb el modern aparell Cinefono-Thomson Rice-Kollog, facilitat per l'acreditada casa J. Lozano d'aquesta ciutat.

Sel·leccions Columbia presenta a Bert Lytell i Lilyan Tashman en ACÉRQUESE USTED MÁS.—L'imprescindible NOTICIARIO FOX.—Excluivas Emelka presenta l'elegant film d'estil modern i extraordinari luxe amb els notables artistes Andre La Fayette i Harry Hardt en

El moderno Casanova

Finalitzant amb la divertida cómica en dues part PEPONES GEMELOS.

Banc de Reus

de Descomptes i Préstecs

Paguem els cupons n.º 14, 15 i 16 d'acions Hotel Ritz de Barcelona S. A. i tots els de venciment corrent

PERSONA que tingui força coneixensa a Reus

se'n necessita una per a un comès retribuit a comissió. Informes en aquesta impremta.

INFORMACIO LOCAL I GENERAL

— La Cambra de Comerç fa públic, perquè arribi a coneixement dels interessats en el comerç amb la República de Mèxic, que la llei de Duanes d'aquest país assenyalava penyores de 5 a 50 pessetes als importadors que presentin les factures comercials incorrectes.

— Pel Rober de l'Institut de Puericultura han estat repartides durant el present mes d'Abril 110 peses de roba.

— La companyia de comèdies dirigida pel primer actor Ramón Martori aquesta nit estrenarà al Teatre Fortuny l'obra en tres actes del conegut escriptor i propagandista republicà Sr. Marcellí Domingo, «Juan sin tierra», a la representació de la qual hi assistirà l'autor.

«Juan sin tierra» serà presentada magníficament.

— La FARMÀCIA MONTEVERDE s'ha TRASLADAT a la Plaça de la Constitució, 8, cantonada al carrer Major.

— Es dona com a segura per al mes de maig la vinguda a Reus de l'Orfeo Català el qual donarà al Teatre Fortuny un concert organitzat per l'Associació de Concerts.

— El dissabte començà la concentració dels minyons del segon cridament del reemplaç de 1929.

— El diumenge, després de transcórrer el dia amb núvols i vent, al vespre començà a caure una pluja que persistí tota la nit.

— Laxofrutina. L'ideal dels purgants.

— Una nombrosa representació de la Unió de Viticultors i del Sindicat d'Exportadors de vins de Catalunya, van visitar el president de la Diputació de Barcelona per tractar de l'actual estat de la crisi vitivinícola.

Pel Sindicat d'Exportadors de vins de Tarragona, van anar a Barcelona Josep López i Bertran i Jaume Gil i Vernet.

— Per al proper dijous, primer de Maig, s'estan organitzant en nostra ciutat nombroses excursions al camp i a diversos llocs pintorescos de les encontrades, celebrant així els obrers reusencs la festa del treball, que amb gran intensitat es celebra aci.

— Per Primera Comunió, gran assortit de relloges per noi, a 15 PTES.—Tallers Rovira.

— En les sessions de cine que, com de costum, tindran lloc avui i demà tarda i nit al Saló Kursaal, s'exhibirà un bonic programa, figurant en ell la comèdia «Acérquese usted», per Lilyan Tashman i Bert Lytell; «Noticario Fox»; «El moderno Casanova», film modern, per Andree La Fayette i Harry Hardt, i la xistosa cinta en dues parts «Pepones gemelos».

Les sessions seran amenitzades pel quartet del Saló i per un aparell Cinefono-Thomson-Rice, amb el qual es radiaran escullides composicions.

— Bombons Ornos. TOS, gola i bronquitis.

— Amb motiu de la reposició del nom d'En Prat de la Riba a un carrer de Montblanch, qual acte se celebrà amb gran esplendidesa, diumenge foren molts els reusencs que es traslladaren a l'esmentada vila per tal de presenciar aquell acte plè d'entusiasme i de catalanitat.

— Signat per la majoria d'intel·lectuals de Madrid serà dirigit un manifest al general Berenguer, plavent-se d'haver estat prohibida per la censura la representació del drama americà «Los mesianistas».

SALOU. - Nou Balneari

Obert de 9 del matí a 6 de la tarda.

Bany amb caseta individual, 50 céntims.

Servei de café, cervesa i gaseoses.

— Després dels partits de futbol corresponents al campionat d'Espanya, jugats el diumenge, queden classificats per a seguir jugant el F. C. Barcelona, R. C. D. Espanyol, R. Madrid, Reial Unió, F. C. València, Deportiu Alavés, Atlètic de Bilbao i Reial Oviedo.

Diumenge, el Barcelona, al seu camp, va batre al R. Betis de Sevilla, per 2 a 0, i l'Espanyol va vèncer a Canàries per 3 a 1.

Per relloges: Tallers Rovira. —Reus.

— Hem rebut els números corresponents al diumenge darrer de les publicacions madrilenyes «Macaco» i «Gutiérrez», per a nens i nenes i majors, que inserixen un sumari ben variat, integrat per contes, xistes, anècdotes, etc., i nombrosos dibuixos.

— Per ordre governativa fou suspès l'acte polític que s'anava a celebrar dissabte a Eibar i en el qual havia de fer un discurs Indaleci Prieto.

Es diu a Madrid el que aquesta resolució governamental és conseqüència de la conferència que donà a l'Ateneu l'ex-diputat socialista.

Maset per a vendre

N'hi ha un a «Les Colonies», bònic i amb totes les concicions desitjables.

— Per la Unió de Viticultors de Catalunya ha estat dirigit al president del Consell de ministres el següent telegrama:

«Unión Viticultores Cataluña, al agradecer real decreto último, debe manifestar a V. E. insuficiencia del mismo por desproporción entre magnitud crisis vitícola y simplicidad remedio propuesto transitorio y de aspecto parcial, porque nada resuelve de la exportación y porque crisis general reclama soluciones generales y más definitivas. Anunciamos entrega bases generales ley vinos de acuerdo exportadores.—Presidente, Simó.»

VENDA

Venc bomba i motor elèctric en estat de nou. Preu módic. Raó, Corredor de Nolla número 1 - 1.º - 1.º.

— Duen de Mèxic que el diari «El Universal» dona compte d'un fet salvatge del qual ha estat víctima el savi professor noruec doctor Kunimann, el qual fou mort a cops de roc, a Amozak, petit poblet situat prop de Puebla.

L'agressió fou motivada per haver corregut el rumor de si el professor es proposava emprar alguns nens per tal de matar-los i extreure petroli de llurs cadàvers.

Util·litzi nostre Telèfon per a informar-se de nostres condicions de venda a plassos. - Tallers Rovira. - Telèfon 287 A.

— Aquests darrers dies han fet intenses gelades a Vilafranca del Penadés, que han malmès la quasi totalitat de la collita del vi ja que els brots han quedat castigats, i les vinyes presenten un aspecte deplorable.

Els sembrats, primerencs, molt dels quals estan ja canonats, també els haurà perjudicat considerablement. Ha agafat bon tros de la plana i cap a Muntanya.

Aigua de Rocallaura

El manantial més ric del món. Si vosté pateix d'ALBUMINÚRIA LITIASIS URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSIS, NEFRITIS CRONICA, es curará radicalmente amb l'

Aigua de Rocallaura

S'expén en botelles de litre i en garrafons de vuit litres

Dipositaris Generals: FORTUNY, S. A.

Carrer Hospital, 32, i Salmerón, 133

BARCELONA

De venda a Reus: Dipòsit: FORTUNY S. A., Monterols, 17. - Dipòsit auxiliar, Centre Natura, Raval alt de Jesús, 7.

També es ven en totes les Farmàcies i Centres d'Espeífics

Centre general d'assumptes administratius

DIRIGIT PER

E. BERGADA PORTA

AGENT MATRICULAT

Amb l'assessorament de personal competent i tècnic

GESTIÓ I TRAMITACIÓ DE:

Recursos d'alçada i contencions - Administratius - Presentació de documents i gestió d'expedients en les oficines de l'Estat, província i municipi, avenços de quotes de contribucions industrial, rústica i urbana. Presentació d'altres, baixes i traspassos. Balanços-Declaracions de sous d'empleats i obrers, Llibre de vendes.—Obtenció de certificats penals, d'últimes voluntats, etc. Títols de xofer.

Tramitació de tota classe d'expedients de jurisdicció voluntària.—Inventaris—expedients possessoris—Ab-intestats, etc. Obtenció de tota classe de crèdits hipotecaris. Cobro de crèdits a comissió.

CONSULTES, INFORMES, ETC.

OFICINES PROVISIONALS:

Raval Sta. Anna, 58, entl.º-Tel. 416. - REUS

Ahir es sacrificaren a l'Escorxador públic 26 moltons amb un pes de 877 kilos, 7 badelles amb 2078 kilos, 11 cabrits amb 905 kilos; 11 tocinos, amb 891 kilos.

600 CAMISES

per home, teixit extra, a pessetes 3'90, es liquiden.

La Baratura
(Carrer de la Mar)

Raimel

El millor extracte integral de raim fresc. Exquisit reconstituent natural propi per a les criatures i persones d'estómac delicat.

Dipòsit: Farmàcia Cavallé Reus - Venda: en totes les Farmàcies i Droguerías.

Banc Urquijo Catalá

AGÈNCIA DE REUS

Negociem els cupons dels Deutes

Interior 4 %
Exterior 4 %
Amortitzable 4 %
Amortitzable 5 % sense impost

i de venciment i d'Abril.

Banc Urquijo Catalá

Amb **BRILLOGENO** aconseguirà vosté que el seu calçat, moneder i demés articles de cuir, siguin del color que més li plagi i quedin com nous.

L'únic producte que tenyeix els cuirs en tota mena de colors, deixant-los com nous flamants.

De venda a les Sabateries, Novetats i Droguerías.

Venda de terrenys edificables

Urbanització de Salou S.A.
Raval Sta. Anna, 4, entressol

REUS

Plantes Aromàtiques "ALCOVER"

per a la preparació de licors similats a les més acreditades marques:

Tomàs Piñol, plaça de la Constitució; Francesc Roca, carrer de Monterols i Armengol Mariné, plaça de Prim. - Reus

Rosal, 37 (Herboristeria) BARCELONA

500 CAMISES

per nen, teixit extra, a preus rebaixats.

La Baratura
(Carrer de la Mar)

Imp. LES CIRCUMSTANCIES

Banc Central

Capital autotitzat 200.000.000 de pessetes
Capital desemborsat 60.000.000
Fondos de reserva 20.500.000

SUCURSAL DE REUS

Teléfonos núms. 30 i 31. - Apartat de Correus n.º 22

Comptes corrents amb interès. - Compra-venda de valors. - Descompte de cupons. - Dipòsits de valors en custòdia. - Cambi estranger. - Crèdits comercials i personals. Giros - Cartes de crèdit i, en general, tota classe d'operacions de Banca.

CAIXA D'ESTALVIS

amb abonament d'interessos al 4 per 100

CAIXES DE SEGURETAT

amb compartiments de lloguer, des de 15 ptes. anyals.

Clínica Dental Moderna

Metge Dentista: D. Manuel Balboa de Madrid

Cap de Laboratori: D. Josep Miralles

Plassa del Castell, 5. 2.ª

Hores de consulta: de 9 a 1 i de 3 a 7

SALÓ DE MODES

— DE —

Balbina Miró

Ultimes creacions en

Sombreros de senyora i nena

Preus reduïts

Bisbe Grau, 8 i 10 1.ª (Casa Fontana)

REUS

Banc de Bilbao

Fundat en 1857

Capital social: Pessetes 100.000.000. Capital emés desemborsat (60 milions) i reserves (65 milions). Pessetes 125.000.000.

Direcció telegràfica: Bancobao :: Sucursals a Espanya i al'Estranger

Casa Central: BILBAO

Realitza totes les operacions de Banca i Borsa.—Dipòsit de valors.—Canvi estranger—Crèdits comercials i personals.—Compra-venda de valors.—Cobrament de cupons.—Descomptes Comercials.—Imposicions en Compte Corrent a la vista i a plaç.—Imposicions en Llibretes d'Estalvi, amb 3i mig per cent d'interès, etc., etc.

BANC DE BILBAO

Agència de Reus

Gran Café-Restaurant de Paris

Cuina selecta

Se'lectes coberts des de a 5 ptes. en el Saló Restaurant.

Coberts a 2'50. servits al Bar Paris.

Esmerat servei a la carta.

CAFE EXPRES exquisit: 55 cts. taça

CONCERTS

tots els dimarts i divendres a les 10 de la nit i dies festius al migdia

Lo que dice la cocinera:

Sin cocer carne, se puede preparar una Sopa de Pasta rica y sabrosa de la manera siguiente:

En un puchero con 2 1/2 litros de agua hirviendo se ponen 100 grs. de pasta fina de sopa y al

estar en su punto, se retira y se agregan 6 a 8 cubitos de Caldo Maggi.

rectificándose de sal en caso de ser necesario.

Si se quiere alguna adición, se recomienda la siguiente: En la sopera se ponen 25 grs. de manteca, 2 huevos y 25 grs. de queso, se bate con un batidor y se echa la sopa y un poco de perejillo.

El Caldo Maggi en cubitos contiene todos los ingredientes de un buen caldo casero.

Al comprarlo, fijarse en el nombre "Maggi".

EL CALDO MAGGI
GOZA DE UNA FAMA MUNDIAL

TODAS LAS
CURACIÓN PRONTA Y SEGURA
CON LAS
PASTILLAS del Dr. ANDREU
De venta en todas las Farmacias

Los que tengan **ASMA** o sofocación usen los **Gigarrillos antiasmáticos** y los **Papeles azoados** del Dr. Andreu, que lo calman en el acto y permiten descansar durante la noche.

PEPTONA ORTEGA

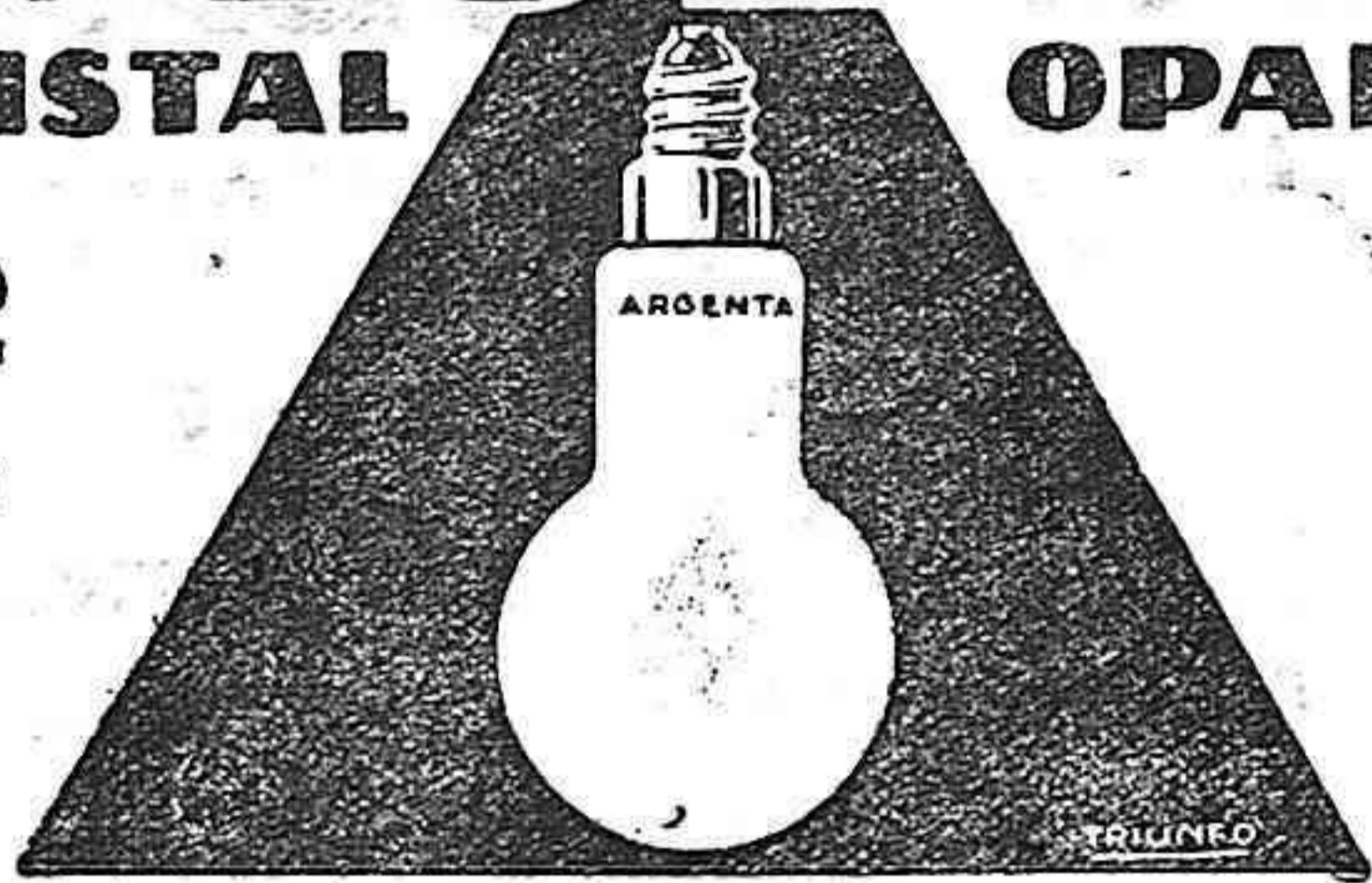
Es el mejor tónico y nutritivo para convalecientes, personas débiles. Recomendado contra la inapetencia, malas digestiones, anemia, tisis, raquitismo. Pídase en farmacias y en la del autor, León 13, Madrid.

ÚLTIMO PROGRESO ELÉCTRICO

PHILIPS ARGENTA
CRISTAL OPALIN

ALUMBRADO
MEJOR
REPARTIDO
MAS
MODERNO

LUZ
MAS
SUNTUOSA
MAS
DECORATIVA

EL COMERCIO, CAFÉS, CASINOS, PARTICULARES, ETC. CONSEGUIRÁN CON PHILIPS ARGENTA EL ALUMBRADO MAS Suntuoso y Decorativo

Koninklijke Nederlandshe Stoomboot Maatschappij Amsterdam

Det Forenede Dampskibs Selskab Aktieselskab Copenhague

Companys de Navigació amb servei regular per a Holanda i Dinamarca, lliurant coneixements directes per a totes les poblacions d'Holanda, Bèlgica i Alemanya, i ports de Rhin, Escandinavia i Bàltic.

Agents a Tarragona: Fills de P. Ferrer Mary.

Banc de Catalunya

Rambla dels Estudis, 19 Barcelona

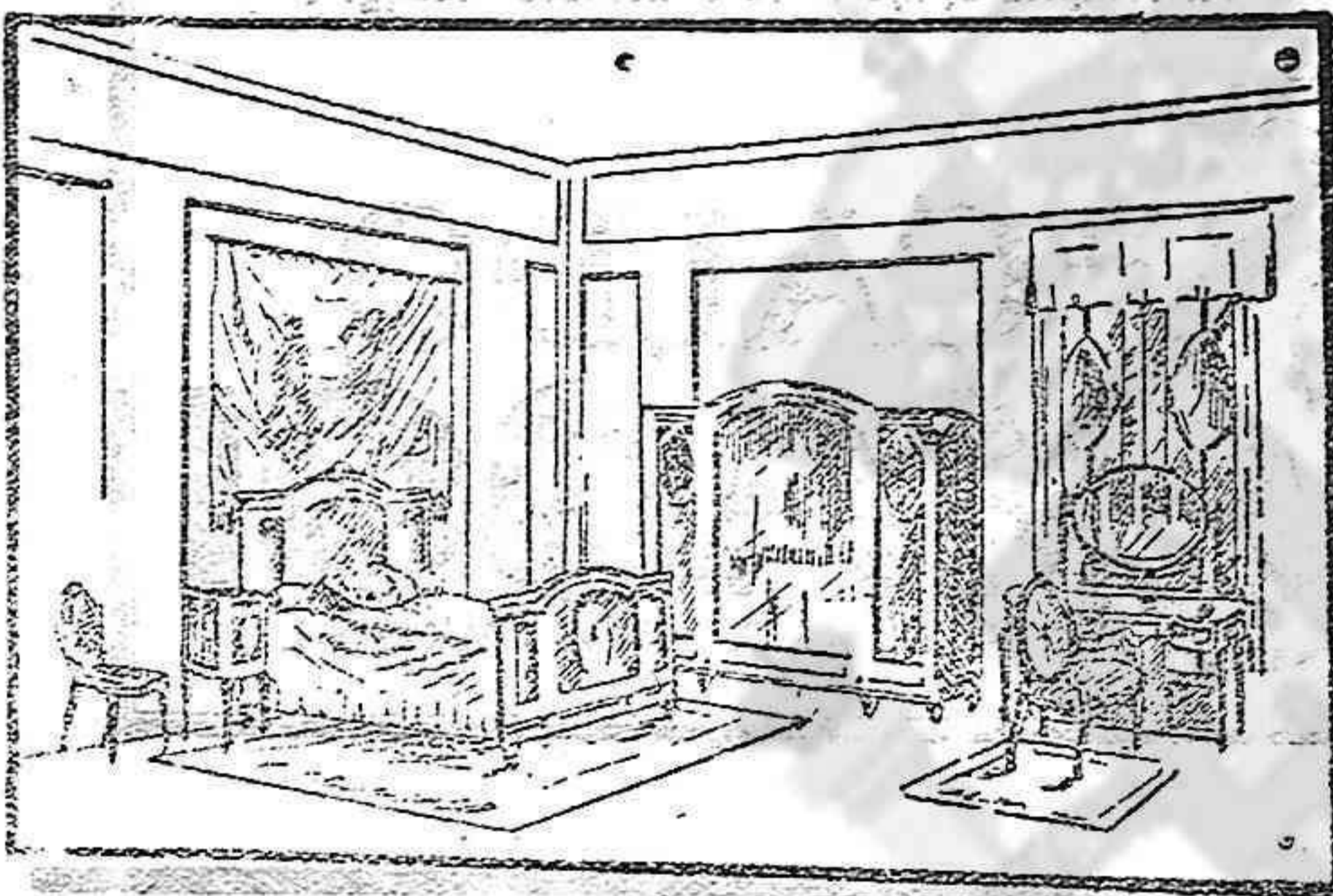
Telèfons A 561 - 562 - Apartat de Correus 588

Direcció teigráfica i telefónica: **Cataloniabanc**

Banca Valors Cupons Canvi Giros Borsa

Caixa d'estalvis. - Agència de Préstecs per al Banc Hipotecari d'Espanya. = o o = Agències en nombroses poblacions de Catalunya i de fora, i a Gràcia, Sans i Sant Andreu.

Sucursal a Madrid: Avinguda del Comte de Peñalver, 19

No ho dubtil Per a comprar MOBLES

Magatzems "EL SOL"

ES LA CASA QUE LI CONVÉ

GARANTIA DE CALITAT. - PREUS BARATÍSSIMS

Vegi l'assortit. Consulti els preus. Si li interessa, consulti les condicions de Venda a Plaços. Són les més aventajoses del mercat.

Raval Santa Anna, 23 al 27

REUS

Mac-Andrews & Co. Limited TARRAGONA

Línia de vapors nous i ràpids per a càrrega, passatgers, des de tots els ports d'Espanya a Londres, Liverpool i demés ports d'Anglaterra, Holanda i Alemanya

Per a Amberes vapor **MAROC**, dia 30 d'Abril.

Per a Londres vapor **CALDERON**, dia 30 d'Abril.

Per a Hamburg vapor **CASTELAR**, dia 29 d'Abril.

Per a Liverpool vapor **CARPIO**, dia 30 d'Abril.

Per a Hull vapor **CALDERON** dia 30 d'Abril.

NOTA: Aquesta Companyia disposa de cobers propis als molls per a efectuar la descàrrega dels vapors sens demora.

Agents de The Royal Mail Steam Navigation Co. Ltd. i demés Companys, amb servei regular de vapors des del Nord i Este d'Espanya i Portugal a tots els països d'Amèrica del Sur, per a càrrega i pasatgers.

Segurs Agents de The British & Foreign Maridè Insurance Co. Ltd. Segurs Marítims. - Agent de Royal Insurance Co. Ltd. Segurs contra incendis.

Lloyd's Agents

EL ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA
(Baillly-Baillière - Riera)

en su nueva edición ha sido aumentado a

4 TOMOS

(edidamento encuadernados en unas 8.500 páginas en junto)

MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS

54 MAPAS EN COLORES

DE LAS PROVINCIAS Y POSESIONES DE ESPAÑA

Esta obra contiene los datos del Comercio, Industria y Profesiones de España y Posesiones y una extensa Sección Extranjera con datos de todos los países del Globo

Precio de un ejemplar completo: 90 Ptas. franco de portes en toda España

ANUNCIAR EN EL ANUARIO ES DAR CON LA EFICACIA DE LA PUBLICIDAD

Anuarios Baillly-Baillière y Riera Remidés, S. A. Enrique Granados, 28 y 29 - BARCELONA

Nou horari de trens

DE REUS A BARCELONA

Surt les 5'20. Arriba a les 8'56

- > 6'55 > 8'41
- > 7'41 > 9'35
- > 8'37 > 10'20
- > 13'14 > 15'38
- > 15'46 > 19'11
- > 17'05 > 20'28
- > 21'14 > 23'15 R.

DE BARCELONA A REUS

Surt les 5'47. Arriba a les 9'15

- > 8'27 > 10'19
- > 9'25 > 12'56
- > 13'10 > 16'31
- > 15'20 > 20'13
- > 18'47 > 21'05
- > 19'48 > 21'41 E.

DE REUS A SARAGOSSA

Surt a les 6'30, 10'23, 13'38, 17'41, 20'40 i 21'44.

DE SARAGOSSA A REUS

Arriben a les 7'38, 8, 10'12, 15'36, 21'10.

MAGATZEM

Gran i espaiós per a llogar amb molta llum i ventilació.

Mides: Llarç 30 metres, ample 6 i alt 5 metres. - Preu módic. Raó a n'aquesta impremta.

La setmana Gráfica

Revista setmanal il·lustrada de la regió de Llevant.

Suscripció i venda:

Quioscos Plaça Constitució i Plaça Castillejos.

LLEGIU "MIRADOR"

Surt els dijous.

Oficina de Farmácia : Centre d'Especifics

= de =

Francisca Cavallé i Pi

Raval alt de Jesús, 40 - Telèfon núm. 9 A

Acurada preparació de fórmules magistrals amb productes de les més acreditades marques

Oxigen pur
Injectables

Extens assortit en Perfumeria de producció nacional i estrangera

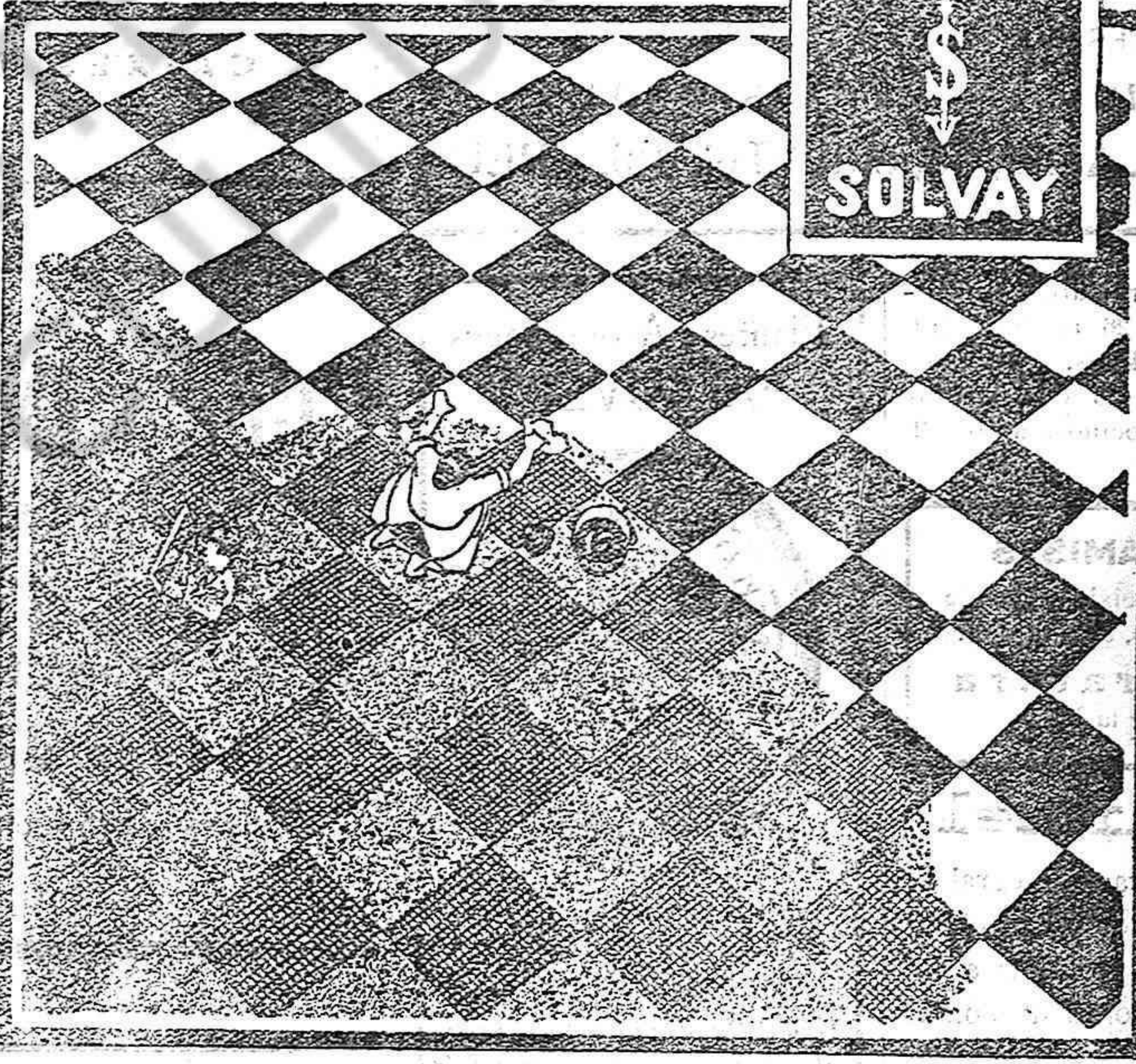
Aigües Minerals

Ortopèdia
Herboristeria

Avisant per telèfon es reculliran i es els serviran encàrrec a domicili

Un suelo

absolutamente limpio sin esfuerzo ni gastos crecidos

Sejundelo con Sosa Solvay. Se emplea para toda clase de limpieza. De venta en droguerías y tiendas de ultramarinos. Exijase la sosa empaquetada, con la marca de fábrica.

LAS ENFERMEDADES DEL ESTÓMAGO

y de los **INTESTINOS**

MALAS DIGESTIONES, VÓMITOS, DOLOR DE ESTÓMAGO, INAPETENCIA, DIARREAS, DILATACIÓN Y ÚLCERA DEL ESTÓMAGO,

se curan positivamente con el

ELIXIR ESTOMACAL SAIZ DE CARLOS

poderoso tónico digestivo que triunfa siempre

VENTA: PRINCIPALES FARMACIAS DEL MUNDO

